

אופציות בהייטק: לא תמיד מילה גסה

בצד החקירות המתנהלות סביב חלוקת אופציות לא כשרה יש גם צדדים אחרים ■ 75 חברות הייטק כבר מקצות אופציות לקרן בשם תמורה – והקרן מממשת את האופציות ומשתמשת בכסף לפעילות פילנטרופית

סיסטמס, שהתנדבו לתרום במהלך השנתיים האחרונות אופציות לקרן. כך שאם יתברר בסופו של דבר בחקירה שהיתה חלוקת אופציות לא כשרה באמסיסטמס, לפחות אפשר להגיד שאולי חלק מהרווחים הללו הגיעו לפעילות פילנטרופית.

כאמור, אמסיסטמס חריגה ביחס לחברות האחרות שתורמו לקרן תמורה, שמקבלת את האופציות שלה בעיקר מחברות פרטיות ולא מצבוריות. לצד אמסיסטמס כחברה ציבורית, ניתן למנות גם את אורבית, שהצטרפה לפרויקט.

באחרונה נהנתה קרן תמורה מ-7 אקזיטים נאים בהייטק הישראלי, שהורישו לקופתה מזומנים בנוסף לאלו שקיבלה מאמסיסטמס ומאורבית. האקזיט האחרון היה של חברת אן לאיירס, שנמכרה בתמורה לכ-50 מיליון דולר. אקזיטים נוספים של תמורה הם המכירה של איידנטיפי ל-BMC, סיוטה שנמכרה ל-RSA ומורדס ארט שנמכרה לאגיר.

מנכ"ל תמורה, ברוך ליפנר, אמר: "אנחנו הצלחנו יפה באורבית ובאמסיסטמס, אבל הפוטנציאל הגדול הוא עדיין בחברות הצעירות. בדרך כלל חברות נותנות לנו אופציות במחיר מימוש אפס כדי לעזור לנו, או שהן נותנות את האופציות במחיר שבו בוצע הגייט וס האחרון שלהן".

עם, שאינן יכולות לתרום כסף לפרויקטים חברתיים חשובים, כמו חברות בוגרות יותר. מה שהן כן יכולות לעשות הוא לתרום אופציות בחברה, ואם הסטארטאפ יצליח, יימכר או ינפיק את מניותיו, תממש קרן תמורה את האופציות, ותשתמש בכסף לצורך פעילות פילנטרופית.

מה שמעניין הוא שלא מדובר רק בחברות פרטיות. לדוגמה, אמסיסטמס, הכוכב החדש בשמי הקירות חלוקת האופציות בחברות, דווקא בולטת לטובה במניין החברות שתורמו אופציות לקרן תמורה

מה שמעניין הוא שלא מדובר רק בחברות פרטיות. לדוגמה, אמסיסטמס, הכוכב החדש בשמי הקירות חלוקת האופציות בחברות, דווקא בולטת לטובה במניין החברות שתורמו אופציות לקרן תמורה. מתוך כ-1.7 מיליון הדולרים שהצליחה קרן תמורה לממש עד כה מהצלחות חברות הייטק, מיליון דולר הגיעו מעובדים בחברת אמסיסטמס.

מאת ינאי אלפסי

אחד המושגים החוקיים בשנות בועת האינטרנט היה אופציות לעובדים בענף ההייטק. חלוקת האופציות משמשת את החברות לצורך תגמול עובדים, והיו ימים שאופציות היו האמצעי העיקרי לתגמול בחלק מחברות הסטארטאפ.

אולם כלי חלוקת האופציות איבד באחרונה לא מעט מהחוזק שלו, בעיקר בעקבות פרשיות התיארוך מחדש של זמני הענקת האופציות בחברות. פרשיות של חלוקת אופציות לא כשרות כבר התגלו בחברות הישראליות מרקורי וקומברס, ואפילו אמסיסטמס הודיעה באחרונה על הקמת ועדה שתחקור את הנושא בחברה.

אם ננסה להתעלם לרגע מהאסוציאציות השליליות הנלוות כיום לנושא התגמול באמצעות אופציות, נוכל לראות שההייטק הישראלי דווקא יודע לפעמים להפנות את הכלי הזה לשימושים חיוביים יותר.

כ-75 חברות הייטק בישראל, בעיקר חברות פרטיות, כבר החליטו בשנים האחרונות שהן מקצות אופציות לקרן תמורה, שהוקמה לפני 4 שנים ביחזמת ירון קאופמן מקרן הון הסיכון וריטאט. הרעיון בבסיס ההקצאה הוא שחברות סטארטאפ הן חברות דלות אמצעים

נצרכ'ב 13/6/06